

I morgen:
Jordmor Nina Schmidt om abortdebatten og det vanskelige valget.

ve familieliv, sier Johannessen. (Foto: Hanne Larsen)

FAKTA

Downs syndrom

■ Downs syndrom er en samlebetegnelse for en gruppe genetiske feil som fører til varierende grad av funksjonsnedsettelse. Down syndrom er oppkalt etter den britiske legen John Langdon-Down som beskrev sykdommen på slutten av 1800-tallet.

■ Det er rundt ett av 700 fødte barn som har Down syndrom. Gjennomsnittlig forventet levealder fra fødsel over 55 år, og 10 prosent lever til de er over 70 år. Levealderen øker stadig.

■ Registerundersøkelsen av 2007 antar at det er rundt 94 prosent av mennesker med Down syndrom som i 25-årsalderen har gjennomført videregående skole/grunnskoleutdanning.

■ I samme undersøkelse vises det til at det er rundt 4,7 prosent menn og 7 prosent kvinner, som ved 27-års alder er i inntektsgivende arbeid. Det må understrekes at registerundersøkelsen omhandler barn født mellom 1967-76, og som derfor var født før HVPU-reformen, og også før Karlstad-modellen og andre nyere spesialpedagogiske metoder ble tatt i bruk.

■ Mennesker med Downs syndrom har vanligvis nedsatt intelligens som rangerer mellom mild og moderat. Her er dog store variasjoner.

■ Mennesker med Down syndrom har stemmerett ved fylte 18 år, som andre borgere. Det er antatt at rundt 10 000-15 000 mennesker med Downs syndrom befinner seg i stemmeberettiget alder.

Kilde: Wikipedia

– En viktig debatt

Mai Camilla Munkejord mener det er viktig å debattere de høye aborttallene.

I sommer har abortdebatten gått heftig i ulike riksaviser, og Mai Camilla Munkejord har også hatt et innlegg i Altaposten hvor hun problematiserer de høye aborttallene. Rundt 14.000 kvinner velger å ta abort i Norge årlig og årsakene til dette er ulike. Likevel viser statistikken at om lag femti prosent velger å ta abort hvis de under svangerskapet får vite at de bærer på et barn med et avvik.

– Jeg synes det er viktig å skape debatt rundt abort knyttet til ulike former for funksjonshemninger. Ikke fordi jeg mener at det er galt å velge abort, noe som selvsagt er enhver kvinnes rett og valg, men fordi en diskusjon omkring hva det vil si å ha et barn med eksempelvis Downs kan gjøre deg bedre i stand til å ta et kvalifisert og bevisst valg, sier Munkejord.

«normalt».

– Det blir fremmedfrykt. Alt som er annerledes er veldig truende.

Lever i nuet

Kate Anita innrømmer at da de fikk Matias så begynte de å bekymre seg for ting som lå langt frem i tid.

– Vi begynte nesten med en gang å snakke om hva som kom til å skje når han ble voksen og hvilke utfordringer det ville gi. Men så fant vi ut at vi ikke har noen garanti for fremtiden uansett. Du kan jo også få et friskt barn som får rusproblemer, blir utsatt for en ulykke eller faller utenfor på andre måter. Man må bare ta en dag av gangen og glede seg over det livet gir fra dag til dag.

Savner venner

I dag er sønnen hennes begynt på ungdomsskolen. Han er en aktiv kar som liker å spille fotball, sykle og sitte på dataen. Men som tenåring møter Matias på nye utfordringer.

– Da han var liten var det lettere for andre unger og komme og spørre om han ville bli med og leke. Nå som han er blitt 14 år er det bare de ungdommene som er veldig trygge på seg selv som har selvsikkerhet nok til å være sammen med han. Men medelevene er oftest veldig greie og langt mer modne enn andre som ikke har samme erfaring med å forholde seg til et barn med andre væremåter enn barn flest, sier Kate Anita som likevel forteller at gutten hen-

nes savner noen å være sammen med på fritiden.

Utvalgte kvinner

I forbindelse med engasjementet i nordnorsk nettverk, har Kate Anita og familien truffet masse flotte mennesker. Mennesker de ikke ville hatt kontakt med hadde det ikke vært for at de fikk Matias.

– Det er så masse ressurssterke mennesker som har barn med Downs syndrom. Av og til bruker vi kvinner i nettverket å spøke med at vi er utvalgte fordi vi er spesielt sterke kvinner. Som oftest støter kroppen selv ut et foster som ikke er friskt, men hos oss har ikke det skjedd. Vi bruker halvt på spøk og

halvt på alvor å si at det er fordi vi har nektet å gi slipp på fosteret og har villet beskytte det.

Samboer og jobb

Matias vil alltid trenge støtte fra foreldrene, selv om målet er at han på sikt skal bli stadig mer selvstendig.

– Han vil alltid være under våre vinger, men det vi håper er at vi kan bo sammen i en generasjonsbolig eller at han kan bo i et hus i nærheten, med sin egen husholdning og klare seg mest mulig selv. Det viktigste for Matias er at han har noen som bryr seg om han. Vi vet jo aldri, kanskje finner han en livsledsager og blir samboer, det er ikke uvanlig i dag.